

IL-KUMMISSJONI EWROPEA
ID-DIRETTORAT ĠENERALI GĦAS-SAĦĦA U S-SIKUREZZA ALIMENTARI

Awditi u analiżi tas-saħħa u tal-ikel

NUMRU TA' REFERENZA: DG(SANTE)/2018-6518- RS

**ESTRATT TA' RAPPORT RIGWARD RAPPORT TAD-DĠ GĦAS-SAĦĦA U S-SIKUREZZA
ALIMENTARI**

MID-DIRETTORAT ĠENERALI GĦAS-SAĦĦA U S-SIKUREZZA ALIMENTARI

DWAR

**L-ISTAT TA' THEJJIJA TA' EMERĠENZA FOST IS-SERVIZZI VETERINARJI BIEX JIKKOMBATTU D-
DIŽASTRI NATURALI**

NB. DIN HIJA TRADUZZJONI FIL-QOSOR TA' PARTI MIR-RAPPORT TAL-AWDITU ORİĠINALI (NRU TA' REF. DG(SANTE)/2018-6518). DAN INĠĦATA BIEX IĠĦIN LILL-VIŻITATORI TA' DAN IS-SIT, IŻDA MA GĦANDU L-EBDA STATUS UFFIĊJALI. WIEĦED IRID DEJEM JIRREFERI GĦAT-TEST SHIĦ TAR-RAPPORT ORİĠINALI.

SOMMARJU EŻEKUTTIV

Dan ir-rapport b'ħarsa ġenerali dwar l-istat ta' thejjiġa għad-diżastri naturali janalizza r-risposti minn 20 Stat Membru għal kwestjonarju online (2017) u l-livell addizzjonali ta' dettalji diskussi matul il-missjonijiet ta' tiftix tal-fatti fi Franza u fl-Italja (2018). Informazzjoni dettaljata dwar is-sejbiet fi Franza u fl-Italja jistgħu jinstabu fl-Anness II, filwaqt li r-riżultati tal-kwestjonarju online huma mfissra fl-Anness III.

Fil-livell tal-UE hemm qafas imsawwar tajjeb għall-kooperazzjoni u l-koordinazzjoni tal-protezzjoni ċivili u l-għanuna umanitarja, li huwa miżjud mal-kapaċitajiet nazzjonali. Il-livell ta' thejjiġa fost is-servizzi veterinarji jvarja sew fost l-Istati Membri. Il-kompiti għas-servizzi veterinarji f'diżastri naturali varjaw minn rwol purament appoggattiv sa servizzi oħra ta' salvataġġ, sa involviment attiv fl-ippjanar u l-implimentazzjoni tal-operazzjonijiet ta' salvataġġ u ta' rilokazzjoni tal-annimali, sa servizzi ta' centru tal-informazzjoni għas-sidien tal-annimali u l-produtturi tal-ikel, u l-iffaċilitar ta' rkupru rapidu tas-sopravivenza fis-settur agrikolu.

Is-salvataġġ ta' annimali tal-produzzjoni u tal-kumpanija f'żona milquta minn diżastru (naturali) mhix dejjem tiġi inkluża fil-kompiti għall-mekkanizmi ta' protezzjoni ċivili nazzjonali. F'emergenza, bħal f'diżastru naturali, is-sidien tal-annimali aktarx li jfittxu lill-veterinarji tagħhom għall-għajnuna u s-sostenn. Bosta ċittadini huma marbuta emozzjonalment b'mod qawwi mal-annimali tagħhom u l-annimali tal-produzzjoni huma importanti ħafna għall-irkupru malajr tas-sopravivenza, speċjalment f'żoni rurali. Għaldaqstant huma importanti għal dawk li għandhom l-annimali, l-organizzazzjonijiet tal-partijiet ikkonċernati u s-servizzi veterinarji li dawn ikunu konxji mil-lokalità tar-responsabbiltajiet fit-territorju tagħhom, u li jipplanaw qabel ma sseħħ xi emergenza ħalli jkunu preparati għal sitwazzjonijiet ta' kriżi u jkollhom aspettattivi realistiċi għas-servizzi tas-salvataġġ u l-awtoritajiet kompetenti.

Pjanijiet ta' mmaniġjar tad-diżastri speċifiċi għas-servizzi veterinarji tfasslu f'ħames Stati Membri, li huma pajjiżi b'esperjenza ta' diżastri naturali fis-snin riċenti. Is-servizzi veterinarji f'sitt Stati Membri huma partikolarment imhejjija tajjeb, permezz ta' kombinazzjoni ta' taħriġ u eżerċizji, aċċess għall-pjanijiet ta' mmaniġġjar tad-diżastri mfassla mill-awtorità tagħhom stess jew xi awtorità oħra, u ttestjaw is-sistemi tagħhom dwar kif jittrattaw lill-annimali f'kundizzjonijiet diffiċli f'diżastri naturali veri. Is-servizzi veterinarji f'għaxra mill-Istati Membri li wieġbu ma kellhom l-ebda aċċess għal taħriġ jew eżerċizji speċifiċi dwar l-immaniġjar ta' diżastri naturali. Erba' minn dawn is-servizzi veterinarji ma kellhom l-ebda linji gwida għajr pjanijiet ta' kontinġenza għall-mard tal-annimali. Minkejja li xi komponenti tal-pjanijiet ta' kontinġenza huma siewja wkoll f'diżastru naturali, dawn l-għaxar servizzi veterinarji jafu ma jkunux f'qagħda li jwasslu appoġġ malajr u adegwat liċ-ċittadini u s-servizzi tas-salvataġġ f'każ ta' diżastru naturali.

L-organizzazzjonijiet volontarji u individwi privati spiss huma entużjasti li jgħinu meta jkun hemm xi diżastru, imma hemm ir-riskju ta' kif jiġu trattati sitwazzjonijiet mhux prevedibbli, u xi kull tant ta' donazzjonijiet mhux meħtieġa (eż. ta' ikel tal-annimali domestiċi) u l-voluntiera jafu jassorbu r-riżorsi mill-operazzjoni ta' salvataġġ uffiċjali organizzata. Kooperazzjoni tajba mal-organizzazzjonijiet mhux governattivi, il-voluntiera, u l-partijiet ikkonċernati fi "żminijiet kwieti" tipprovdi sies għal miżuri effettivi f'każ ta' diżastru naturali.

Dak li nstab f'dan ir-rapport se jinqasam u jiġi diskuss mar-rappreżentanti tal-Istati Membri f'workshop, organizzat fil-qafas ta' Taħriġ Aħjar għal Ikel Aktar Sikur, f'Diċembru 2018.